

**Interní předpis č. 2018-008 ÚTIA AV ČR, v. v. i.
Evidence předmětů chráněných právem duševního vlastnictví**

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- 1.1 Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, v. v. i. (dále jen „ústav“) vydává tento předpis za účelem stanovení postupů při evidenci předmětů chráněných právem duševního vlastnictví, které vznikají v rámci ústavu
- 1.2 Duševním vlastnictvím se rozumí výsledky tvůrčích duševních činností, které původce nebo autor vytvořil ke splnění svých povinností a úkolů vyplývajících z jeho pracovněprávního vztahu k ústavu. Duševní vlastnictví je chráněno podle druhu výsledků autorským právem nebo průmyslovými právy.
  - 1.2.1 Autorským právem jsou chráněna díla literární a jiná díla umělecká a díla vědecká, která jsou jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a jsou vyjádřena v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jejich rozsah, účel nebo význam. Díla vytvořená ke splnění povinností z pracovněprávního vztahu jsou chráněna jako „zaměstnanecká díla“ ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (dále jen „autorský zákon“).
  - 1.2.2 Průmyslovými právy jsou chráněny zejména vynálezy a zlepšovací návrhy, biotechnologické vynálezy, topografie polovodičových výrobků, užité vzory a průmyslové vzory. K podnikovému vynálezu a ostatním výsledkům chráněným průmyslovými právy vytvořeným ke splnění povinností z pracovněprávního vztahu může vykonávat práva zaměstnavatel.

Čl. 2

Povinnosti zaměstnanců při ochraně duševního vlastnictví

- 2.1 Každý zaměstnanec ústavu je ze zákona povinen zejména:
  - 2.1.1 chránit veškeré duševní vlastnictví ústavu, jakož i práva s ním spojená;
  - 2.1.2 zdržet se jakéhokoliv jednání v rozporu s oprávněnými zájmy ústavu ve vztahu k duševnímu vlastnictví ústavu;
  - 2.1.3 dbát, aby veškeré duševní vlastnictví, které je majetkem ústavu nebo k němuž má ústav licenční nebo jiné právo, bylo využíváno pouze pro potřebu ústavu a v jeho oprávněném zájmu;
  - 2.1.4 dbát, aby při plnění povinností vyplývajících z jeho pracovněprávního vztahu k ústavu nedocházelo k porušování práv k duševnímu vlastnictví třetích osob;
  - 2.1.5 zachovávat mlčenlivost o výsledcích činností, které naplňují pojmové znaky obchodního tajemství nebo know-how.

Čl. 3

Oznamování a evidence děl chráněných autorským právem

- 3.1 Správou ochrany a evidencí děl chráněných autorským právem se stanoví knihovna ÚTIA AV ČR, v. v. i. (dále jen „knihovna“).
- 3.2 Autor nebo zástupce autorů je povinen bez zbytečného odkladu prostřednictvím intranetového formuláře na webové stránce knihovny ústavu oznámit knihovně vytvoření díla, které splňuje podmínky stanovené příslušným zákonem a předat do knihovny hmotný či elektronický podklad, na němž je dílo zachyceno. Zpravidla půjde o monografie, odborné články, popularizační výstupy, fotografie apod. K tomuto oznámení připojuje informaci o případných smlouvách podle čl. 5.
- 3.3 Ústav eviduje:
  - 3.3.1 oznámení o vytvoření zaměstnaneckého díla;
  - 3.3.2 komerční i nekomerční využití zaměstnaneckého díla, k němuž dochází prostřednictvím uzavření licenčních smluv;
  - 3.3.3 všechny smlouvy týkající se zaměstnaneckého díla včetně smluv licenčních,
  - 3.3.4 účetní náklady a výnosy spojené s užitím zaměstnaneckého díla a uzavíráním smluv za účelem poskytnutí tohoto díla třetím osobám;
  - 3.3.5 zda na vznik zaměstnaneckého díla byly poskytnuty veřejné prostředky, z jakého zdroje a, pokud je to možné určit, pak v jaké výši,
  - 3.3.6 zda je zaměstnanecké dílo vykazováno v rejstříku informací o výsledcích (RIV)
- 3.4 Autor nebo zástupce autorů je povinen bez zbytečného odkladu předat knihovně smluvní dokumentaci k předmětům duševního vlastnictví, které jménem a na účet ústavu sjednal.
- 3.5 Knihovna zaregistruje publikaci pouze v případech, kdy jsou splněny obě podmínky čl. 3.2 a 3.4. Pro určitost: jestliže autoři nepředloží příslušnou licenční smlouvu nebo jiný dokument ji nahrazující (například screenshot obrazovky, na níž se dálkově vytvořil smluvní vztah nahrazující licenční smlouvu apod.), nebude tato publikace ústavem považována za řádně předloženou.

Čl. 4

Oznamování a evidence předmětů chráněných průmyslovým právem

- 4.1 Správou ochrany a evidencí děl chráněných průmyslovým právem se stanoví knihovna.
- 4.2 Původce nebo zástupce původců je povinen prostřednictvím intranetového formuláře na webové stránce knihovny ústavu neprodleně oznámit knihovně vytvoření každého předmětu průmyslového vlastnictví, které splňuje podmínky stanovené příslušným zákonem, předat podklady potřebné k jeho posouzení a hmotný či elektronický podklad, na němž je zachycen.
- 4.3 Oznámením, které obsahuje podklady nezbytné k posouzení předmětu chráněného průmyslovým vlastnictvím, začíná běžet zákonná lhůta k uplatnění práva ústavu na tento předmět.
- 4.4 Pokud je oznámení nedostatečné, knihovna oznámení pouze zaeviduje a dohodne s původcem nezbytné doplnění podkladů nebo odstranění vad. Teprve po takovém doplnění nebo odstranění vad je oznámení přijato a ode dne přijetí oznámení začíná běžet zákonná lhůta k uplatnění práva podle čl. 4.3.

4.5 Ústav eviduje:

- 4.5.1 oznámení o vytvoření předmětu průmyslového vlastnictví;
- 4.5.2 komerční i nekomerční využití předmětu průmyslového vlastnictví, k němuž dochází prostřednictvím uzavření licenčních smluv;
- 4.5.3 všechny smlouvy týkající se předmětu průmyslového vlastnictví včetně smluv licenčních, podlicenčních a o převodu práv;
- 4.5.4 účetní náklady a výnosy spojené s užitím předmětu průmyslového vlastnictví a uzavíráním smluv za účelem poskytnutí tohoto předmětu třetím osobám;
- 4.5.5 zda na vznik předmětu průmyslového vlastnictví byly poskytnuty veřejné prostředky, z jakého zdroje a, pokud je to možné určit, pak v jaké výši;
- 4.5.6 zda je tento předmět průmyslového vlastnictví vykazován v rejstříku informací o výsledcích (RIV).

Čl. 5

Uzavírání smluv

- 5.1 Ústav je vždy jednou ze stran smluv o užití a nakládání s předměty duševního vlastnictví podléhajícími tomuto předpisu, aniž by bylo vyloučeno, že smluvní stranou je i zaměstnanec ústavu jakožto autor nebo původce. Tyto smlouvy sjednává za podmínek čl. 5.2 a čl. 5.3 jménem ústavu, a případně i jménem svým, zaměstnanec, který dbá na to, aby v těchto smlouvách byl ústav označen jako výlučný vykonavatel autorových či původcových majetkových práv k předmětům duševního vlastnictví a zároveň přímým příjemcem veškerých majetkových plnění připadajících na zaměstnance ústavu. Je-li ústav vázán smlouvami upravujícími ochranu, realizaci nebo režim předmětu duševního vlastnictví (např. grantovými smlouvami či smlouvami o projektu), pak zaměstnanec vyjedná jen takovou smlouvu o užití a nakládání s předměty duševního vlastnictví, která bude s těmito smlouvami v souladu.
- 5.2 V případě, že v rámci smlouvy není sjednána úplata za užití předmětu duševního vlastnictví (zpravidla půjde o licenční smlouvy umožňující publikaci článku), ředitel ústavu tímto pověřuje zaměstnance k uzavření příslušné smlouvy s tím, že musí být splněna ustanovení čl. 3 nebo čl. 4. Jestliže smlouva předpokládá nebo vyžaduje, aby ústav uhradil platbu za zveřejnění nebo obdobné poplatky (za open access, zpracování článku, překročení stanoveného limitu pro počet stran apod.), je zaměstnanec povinen před uzavřením smlouvy zajistit v rámci ústavu finanční zdroj na takovou úhradu.
- 5.3 V případě, že má jakákoli třetí strana zájem o sjednání smlouvy o užití předmětu duševního vlastnictví a nakládání s ním za úplatu, zaměstnanec smluvní podmínky předem projedná s vedením ústavu a smlouvu uzavře až na základě předchozího písemného souhlasu ředitele.
- 5.4 Ve všech výše uvedených případech má zaměstnanec povinnost odevzdat ústavu smluvní dokumentaci k předmětům duševního vlastnictví, kterou v zastoupení ústavu sjednal.

Čl. 6

Odměňování

- 6.1 Ředitel ústavu může zaměstnance odměňovat (mimořádným příplatkem ke mzdě) za kvalitu práce projevující se úspěšným publikováním bez vazby na jakékoli konkrétní finanční přínosy plynoucí či neplynoucí z licenčních a obdobných smluv na užití příslušných děl.

- 6.2 V případě, že ústavu vzniknou mimorozpočtové příjmy plynoucí z úplatného užití předmětu duševního vlastnictví a nakládání s ním, ředitel poskytne autorovi nebo původci, případně všem autorům či původcům, kteří jsou zaměstnanci ústavu, v souhrnu 85 % z účelově nevázané části čistého zisku z těchto příjmů formou speciální zakázky z neveřejných zdrojů svěřené autorům nebo původcům k použití finančních prostředků v souladu s obecnými právními předpisy a výdajovými pravidly ústavu.
- 6.3 V odůvodněných případech (zejména velmi nízkých nebo velmi vysokých příjmů plynoucích z úplatného užití předmětu duševního vlastnictví a nakládání s ním) může ředitel stanovit odlišný procentní podíl, než stanoví předchozí čl. 6.2.

Čl. 7

Důsledky porušení povinností zaměstnance daných tímto předpisem

- 7.1 Porušení povinnosti oznámit vytvoření předmětu duševního vlastnictví podle čl. 3.2 nebo 4.2 se považuje za porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahující se k zaměstnancem vykonávané práci.
- 7.2 Porušení povinnosti specifikované v čl. 2 zaměstnancem se považuje za porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahující se k zaměstnancem vykonávané práci.
- 7.3 V případě, že se zaměstnanec ústavu jednáním vymezeným v čl. 7.1 bezdůvodně obohatil na úkor ústavu, je povinen toto bezdůvodné obohacení ústavu vydat.
- 7.4 V případě odpovědnosti za škodu se postupuje podle příslušných ustanovení zákoníku práce.

Čl. 8

Přechodná a závěrečná ustanovení

- 8.1 Původci jsou povinni spolupracovat při zpracování přihlášky předmětu duševního vlastnictví, jakož i při jejím projednávání a obhajování před Úřadem průmyslového vlastnictví ČR, případně patentovými úřady v jiných zemích, s ústavem pověřeným patentovým zástupcem nebo osobou pověřenou v ústavu touto agendou.
- 8.2 V případě, že jsou mezi autory zaměstnaneckých děl nebo původci předmětů chráněných průmyslovým vlastnictvím i osoby bez pracovněprávního vztahu k ústavu, jsou spoluautoři či spolupůvodci tohoto předmětu duševního vlastnictví (zaměstnanci ústavu) povinni v součinnosti s ředitelem ústavu, podniknout přiměřené právní kroky k právní úpravě vztahů mezi původci nebo autory tak, aby zájmy ústavu byly adekvátně ochráněny.
- 8.3 Náklady na registraci duševního vlastnictví a jeho navazující právní ochranu pro území České republiky nese ústav.
- 8.4 Výnosy z uzavřených licenčních a obdobných smluv k právům duševního vlastnictví, jejichž výkon přísluší ústavu, je ústav povinen vykazovat v účetnictví.
- 8.5 Všichni zaměstnanci, kteří publikují výsledky své práce vzniklé v ústavu nebo s jeho podporou, uvádějí s ohledem na povahu díla institucionální afiliaci k ústavu.
- 8.6 Ústav dbá, aby k předmětům duševního vlastnictví byla řádně vykonávána majetková práva a tyto předměty podle jejich charakteru a zaměření nabízí k využití jiným pracovištím a vyhledává možnosti využití ke komerčním účelům.

- 8.7 V případě výsledků tvůrčí duševní činnosti, ohledně nichž ústav uzavřel s třetí stranou smlouvu upravující ochranu, realizaci nebo režim práv duševního vlastnictví (např. grantovou smlouvu nebo smlouvu o projektu), se postupuje podle příslušných ustanovení takovéto smlouvy a podle těch ustanovení tohoto interního předpisu, která nejsou s touto smlouvou v rozporu. Tuto smlouvu je nutné evidovat i ve vztahu k předmětům duševního vlastnictví.
- 8.8 V případě předmětů duševního vlastnictví vytvořených v ústavu v rámci jiných než pracovněprávních vztahů, připouští-li to jejich účel i povaha, se postupuje obdobně.
- 8.9 Je-li ústav účastníkem nebo partnerem ve výzkumném projektu a v příslušné smlouvě není vymezen podíl ústavu na majetkových právech a výsledku projektu, patří ústavu podíl na majetkových právech a výsledku projektu odpovídající podílu, jímž se ústav na řešení projektu účastnil.
- 8.10 Ústav je jako příjemce nebo poskytovatel povinen umožnit všem zájemcům o výsledky projektu za rovných podmínek přístup k těmto výsledkům s výjimkou situací, kdy jde o důvěrné informace. Je-li ústav v postavení účastníka či partnera, stanoví podmínky pro přístup k výsledkům ve smlouvě s ostatními účastníky či partnery projektu.

V Praze dne 21.12.2018

doc. RNDr. Jiřina Vejnarová, CSc..
ředitelka ÚTIA AV ČR, v. v. i.